

KIJKTIP zondag 20.40 uur

Charlie Chaplin, van straatkind tot wereldster

Media

Adèle, gewoon zoals ze is

Regisseur Maarten Mourik kwam niet verder dan haar keukentafel. Maar dat doet geen afbreuk aan zijn portret van Adèle Bloemendaal. 'Ze heeft in ieder geval niet de plantenspuit op me gezet.'

■ 'Haar respectvol en eerlijk neerzetten, niet als de diva die we allemaal kennen.' Regisseur Maarten Mourik wil in zijn portret dát beeld van Adèle Bloemendaal schetsen. foto AvroTros

door Rivka Groenier

'Hoger die camera, nog iets hoger.' Voordat de op dat moment net 80 jaar geworden Adèle Bloemendaal met Maarten Mourik in gesprek gaat, moet de camera naar haar wens worden opgesteld. Op zo'n manier, dat haar kin en nek zo voordelig mogelijk uitkomen. Want waarom zou je een mens leuker maken als het ook mooier kan?

De regisseur werd gegrepen door de Nederlandse comédienne toen hij werd gevraagd een theaterstuk over haar leven te regisseren. Hij wist op dat moment weinig van haar. „Natuurlijk had ik weleens een show van haar gezien. En iedereen van een zekere leeftijd kent de Bros-reclame.”

Hij begon over haar te lezen, verhalen te verzamelen. „Ik raakte door haar gefascineerd. Vanwege Adèle's natuurlijke charisma en charme. De wijze waarop ze een volkswrouw speelde in 't Schaep met de 5 pooten, maar net zo makkelijk literaire solo-programma's deed of een carnavalslied zong. Haar leven vol mannen en drank, ook intrigerend. En dat ze zo maar tournees en optredens afzegde of niet kwam opdagen. Dat is óók een kant van Adèle. Wat ik zo mooi aan haar vind, is dat ze niet

aardig of lief gevonden wil worden. Ze is authentiek.”

Omdat hij wist dat ze na meerdere beroertes een broze gezondheid had, besloot Mourik een film over haar te maken, voordat het te laat zou zijn. Achteraf gezien is hij gelukkig met zijn timing. Afgelopen juni werd Bloemendaal weer getroffen door een beroerte, een zeer zware ditmaal. „In mijn film is ze grappig, slim en scherp. Ik ben heel blij dat ik haar nog zo heb kunnen vangen.”

Hij wilde geen standaardportret van de comédienne maken. „Niet in anderhalf uur naar binnen en naar buiten voor de verhalen die we allemaal al kennen. Ik hoopte langzaam dichterbij te komen. Ik dacht, ik begin met een gesprek aan de keukentafel en dan laat ze ons misschien meer toe in haar leven. Mogen we mee als ze de stad ingaat of als ze haar zoon bezoekt.”

Het liep anders. Adèle stemde in met zijn komst, maar liet Mourik niet verder komen dan de keukentafel. Uiteindelijk schoof hij vier keer aan. En hij stond ook een aantal keren voor een dichte deur op de afgesproken tijd. „Bij de laatste sessie zei ze: 'Dit moet echt de allerlaatste zijn. Eens wil ik er vanaf zijn'.”

Het resultaat van die vier sessies is er niet minder prachtig en treffend om geworden. Dat komt vooral doordat Mourik in zijn eindmontage ook de momenten meenam

waarin het gesprek nog niet was begonnen. Momenten waarop ze zich met het camera-standpunt bemoeit, de siamese kat van haar schoot jaagt met een plantenspuit of begerig een boek uitpakt dat de regisseur voor haar heeft meegenomen. Mourik: „Ik wilde haar respectvol en eerlijk neerzetten, niet als de diva die we kennen. In het materiaal dat ik had, ben ik gaan zoeken naar die momenten. Die bleken ook aan randen van het gesprek te zitten. Als ze de telefoon opneemt en gedecideerd een gesprek voert, de liefdevolle en tegelijkertijd strenge wijze waarop ze met haar katten omgaat.”

Een paar weken geleden, toen Bloemen-

daal van het revalidatiecentrum terugging naar het bejaardenhuis, ging Mourik met taartjes en de afgemonteerde film bij haar langs. „We hebben samen gekeken. Het is moeilijk te weten wat er in haar hoofd omgaat. Ze kan bijna niet praten, maar ze heeft de hele duur van de film rechtop in haar fauteuil gezeten. Haar ogen weken niet van het scherm. Op momenten dat Adèle in de film schaterlacht, toonde ze een flauwe glimlach. Bij de archiefbeelden van Adèle in haar hoogtijdagen zag je ongehoofd en verbazing in haar ogen. Aan het einde van de film knikte ze, leunde achterover en stuurde in stilte uit het raam naar de Nieuwmarkt in Amsterdam, waar ze woont.” De regisseur zag dat als een soort goedkeuring. Hij lacht: „Ze heeft in ieder geval niet de plantenspuit op me gezet.” In de film is te zien hoe Bloemendaal zich met het eindshot bemoeit. „Zij heeft en houdt graag de regie en die hebben we haar gegeven”, zegt Mourik. „Ik wilde niet manipuleren, geen façades ophouden. Een ding hoop ik: dat iedereen die deze documentaire ziet, van Adèle zal gaan houden. Dat gun ik haar.”

2Doc: Adèle Bloemendaal: eens wil ik er vanaf zijn. Maandag 13 oktober, NPO 2, 20.25 uur.

“ Bij de laatste sessie zei ze: 'Dit moet echt de allerlaatste zijn. Eens wil ik er vanaf zijn' ”

Regisseur Maarten Mourik

 reageren?
media@depersdienst.nl